

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Hankehakemus

Tunnistetiedot

Hakemusnumero
406645

Tila
Keskeneräinen

Hankehaun nimi
Pohjois-Pohjanmaan liiton 9. hankehaku EAKR
17.2. -11.4.2025

Hakuilmoituksen tunnus
POPLII-014

1 Rahoittava viranomainen

Pohjois-Pohjanmaan liitto

2 Hakijaorganisaatio

Hakijan virallinen nimi
Suomussalmen kunta

Y-tunnus
0189925-7

Postiosoite
PL 40

Organisaatiomuoto
Kunta

Postinumero
89601

Organisaatiotyyppi
Kunta

Postitoimipaikka
SUOMUSSALMI

Puhelinnumero

2.1 Hankkeen yhteyshenkilö

Etunimi

Sähköposti

Sukunimi

Puhelinnumero

Asema hakijaorganisaatiossa

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Excelling North - Vetovoimaa vuoden ympäri (EiNo)

Alkamispäivämäärä

1.6.2026

Päättymispäivämäärä

30.6.2028

Toimintalinja

1 Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite

1.3 Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyyn parantaminen

3.1 Hankkeen toteutustyyppi

Hanke toteutetaan Ryhmähankkeen osahankkeena

Ryhmähanketunnus R-02486

Ryhmähankkeen toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppi	Hakemusnumero	Y-tunnus
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy	Päähankkeen toteuttaja	406616	1940705-4
Ruka-Kuusamo Matkailu ry	Osahankkeen toteuttaja	406641	1791616-2
Pudasjärven Kehitys Oy	Osahankkeen toteuttaja	406642	2890880-3
Sallan kunta	Osahankkeen toteuttaja	406643	0192936-4
Posion kunta	Osahankkeen toteuttaja	406644	0191908-6
Suomussalmen kunta	Osahankkeen toteuttaja	406645	0189925-7

Toteuttajan rooli ryhmähankkeessa

Suomussalmen tavoitteena hankkeessa on antaa muuttuneessa toimintaympäristössä (korona, Euroopan heikentynyt turvallisuustilanne ja sen välilliset vaikutukset) alueen matkailutoimijoille tietoa kansainvälisen matkailijan tarpeista, lisätä osaamista kohderyhmälähtöisessä tuotteistamisessa ja kehittää kansainvälistä ja kohderyhmälähtöistä markkinointia sekä vahvistaa ymmärrystä ja osaamista vastuulliseen matkailuun liittyen. Hossa ja Suomussalmi sijaitsevat Kuusamon ja Kajaanin lentoasemien vaikutusalueella, ja alueellemme tulee kansainvälisiä asiakkaita molempien asemien reitti- ja charterlentoilla. Ryhmähankkeen selkeitä hyötyjä ovat lentokenttää ympäröivien destinaatioiden yhteistyön kehittäminen entisestään, alueemme pk-yritysten verkostoituminen lähialueiden kanssa ja alueemme matkailutoimijoiden osaamisen lisääntyminen. Suomussalmi toteuttaa osaltaan yhden hankkeen teema-/kohderyhmälähtöisistä työpajakokonaisuuksista, jotka ovat avoimia kaikille hankkeen toimijoille.

Perustelee, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena

Matkailu on tärkeä elinkeino ja elinvoiman luoja Kuusamon lentokentän vaikutusalueen kunnissa kolmen maakunnan alueella. Sen kehittäminen yhteisesti ja koordinoitusti luo merkittävää kilpailuetua ja erottautumismahdollisuuksia, sillä kilpailu matkailumarkkinoilla on kovaa. Näkyvyyden saavuttaminen ja toimenpiteiden onnistuminen erityisesti kansainvälisillä markkinoilla edellyttää fokuoitunutta yhteistyötä eri matkailualueiden kesken. Tämä on

luontevaa toteuttaa ryhmähankkeena, sillä hankealueen destinaatioilla on yhteinen tavoite: kehittää matkailua ympärivuotisesti, kansainvälisesti ja vastuullisesti.

Kansainvälinen matkailu on ollut hankealueella kehittämisen kohteena jo pitkään, ja työ on tuottanut tulosta muun muassa talvikauden reittilentojen kehittymisenä sekä kasvaneena tunnettuutena matkanjärjestäjien ja kv-matkailijoiden keskuudessa. Esimerkiksi Kuusamossa ulkomaalaisten matkailijoiden osuus oli vuonna 2024 28,4 % (rekisteröidyistä yöpymisistä), kun se aiempina vuosina on ollut noin 20 %. Kansainväliset yöpymiset kasvoivat vuonna 2024 +24 % (verrattuna v. 2023). Vastaavaa kehitystä on nähty myös muissa hankealueen destinaatioissa (2024):

Taivalkoski: +8 %

Syöte–Pudasjärvi: +0,4 %

Salla: +12,4 %

Posio: +8 %

Suomussalmi: +42,6 %

Alueella tapahtunut kansainvälisen matkailun kasvu on painottunut erityisesti talvisesonkiin, jota Lapin matkailun vahva vetovoima on tukenut viime vuosina. Kesämatkailun kehitys on ollut maltillisempaa. Vaikka kasvua on sielläkin havaittavissa, se ei yllä talvikauden tasolle. Lumettoman ajan matkailua hidastaa mm. Suomen – ja erityisesti Pohjois-Suomen – heikko tunnettuus kesälomakohteena, sekä heikko saavutettavuus. Tämän vuoksi lumettoman ajan vetovoimaan panostaminen on tärkeää, jotta ympärivuotisesta matkailusta ja tasaisemmista sesongeista voisi muodostua hankealueen näkyvä vahvuus ja elinvoiman lähde. Myös ilmastomuutoksen eteneminen ja sen mukanaan tuoma epävarmuus etenkin talvimatkailuun liittyen tekee sulan maan ajan kehittämisestä entistä ajankohtaisempaa.

Lukujen perusteella voidaan todeta, että hankealueella on päästy kiinnostavan kansainvälisen kasvupotentiaalin äärelle. Tämän vuoksi tulevat kehitysaskeleet ovat merkittäviä suunnannäyttäjiä tulevaisuuden kehityksen suhteen. Destinaatioilta vaaditaan pitkäjänteisyyttä, aktiivisuutta, suunnitelmallisuutta sekä alueellista yhteistyötä, jotta kasvu saadaan realisoitumaan.

Hanketoimijat ovat jo aiemmin toteuttaneet vaikuttavia kehittämishankkeita ja -toimia, joiden myötä on parannettu muun muassa kansainvälistä tunnettuutta, saavutettavuutta, vastuullisuutta ja yhteyksiä matkanjärjestäjiin. Yhteistyötä on perusteltu ja kustannustehokasta jatkaa ryhmähankkeella, jotta tuloksellisuus säilyy ja aiemmin saavutetut vaiheet saadaan hyötykäyttöön. Yhteinen tekeminen Kuusamon lentokentän vaikutusalueella – yli maakunta- ja destinaatorajojen – luo vahvan perustan kilpailukyvyyn vahvistamiselle koko hankealueella.

3.2 Julkinen kuvaus

Hankkeen julkinen tiivistelmä

Hanke vastaa kansainvälisen matkailun toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin globaalilla, kansallisella ja alueellisella tasolla. Globaalisti matkailualaa varjostava geopoliittinen epävarmuus ja matkailijavirtojen suunnanmuutokset luovat tarpeen monipuolistaa hankealueen kohderyhmiä ja markkina-alueita. Tavoitteena on laajentaa matkailukysyntää niin, ettei alue jää liikaa riippuvaiseksi yhdestä markkinasta tai asiakassegmentistä.

Kansallisesti muutos on nähtävissä Visit Finlandin toimintaresurssien supistumisena, mikä heikentää erityisesti pienempien matkailukohteiden kansainvälistymismahdollisuuksia. Hanke tarjoaa tähän tilanteeseen vastauksen mahdollistamalla alueen matkailutoimijoille aktiivisen ja omaehtoisen kansainvälisen kehittämistyön jatkumisen.

Alueellisesti tarve hankkeelle kumpuaa muun muassa tulevista merkittävistä majoitusinvestoinneista, jotka kasvattavat alueen kapasiteettia ja asettavat uusia paineita matkailun ympärivuotisuuden sekä saavutettavuuden kehittämiseksi. Investointien ohella huomioidaan nykyisen majoituskapasiteetin tehokkaampi hyödyntäminen etenkin matalasesonkien aikaan. Hanke tukee alueen kilpailukyvyyn ja tunnettuuden kasvua, erityisesti uusien matkanjärjestäjien ja kohderyhmien tavoittamisen kautta. Hanke tuo lisäarvoa myös

vastuullisen matkailun näkökulmasta, sillä se ottaa huomioon sosiaalisen hyväksyttävyyden sekä varautumisen kansainvälisen matkailun merkittävään kasvuun ja ilmastomuutoksen vaikutuksiin.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on lisätä ympärivuotista kansainvälistä matkailua, vahvistaa alueen tunnettuutta sekä parantaa saavutettavuutta ja yhteistyötä matkanjärjestäjäkentässä. Uusien matkailutuotteiden kehittäminen, digitaalisuuden hyödyntäminen ja tiedolla johtaminen tukevat hankealueen kokonaisvaltaisesti kestävää kasvua. Ryhmämatkailun kehittämisen kautta hanke edesauttaa myös charter- ja reittilentojen lisääntymistä Kuusamon lentoasemalle, mikä puolestaan tukee alueen saavutettavuuden kehittymistä. Hankkeen myötä alueella pystytään reagoimaan muuttuvaan toimintaympäristöön suunnitelmallisesti ja proaktiivisesti, mikä vahvistaa matkailuelinkeinon elinvoimaa pitkällä aikavälillä.

Hanke toteutetaan kolmen maakunnan alueella, Pohjois-Pohjanmaalla (Kuusamo, Taivalkoski ja Pudasjärvi), Kainuussa (Suomussalmi) sekä Lapissa (Salla ja Posio).

Hankkeen pää toteuttaja on Naturpolis Oy (Kuusamo ja Taivalkoski) ja osatoteuttajia ovat Ruka-Kuusamo Matkailu ry, Pudasjärven Kehitys Oy sekä Sallan, Posion ja Suomussalmen kunnat. Hankkeen toteutusaika on 1.6.2026-30.6.2028.

Hankkeen nimi englannin kielellä

Excelling North – Four Seasons of Attraction (EiNo)

Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

This project responds to changes in the international tourism environment at global, national, and regional levels. Globally, geopolitical instability and shifts in travel flows have created uncertainty in the tourism sector, highlighting the need to diversify the target groups and market areas in the project area. The goal is to broaden tourism demand so that the region does not become overly dependent on a single market or customer segment.

At the national level, the reduced operational resources of Visit Finland have weakened the internationalization prospects of especially smaller destinations. This project addresses the situation by enabling project area to continue proactive and self-directed international development efforts.

Regionally, the need for the project arises, among other things, from upcoming significant accommodation investments, which will increase the area's capacity and create pressure to develop year-round tourism and accessibility. In addition to new investments, the project also considers more efficient utilization of existing accommodation capacity, especially during low seasons. The project supports the growth of the region's competitiveness and visibility, particularly through new tour operator connections and by reaching new target groups. It also brings added value from the perspective of responsible tourism, as it takes into account social acceptability as well as preparedness for the significant growth of international tourism and the impacts of climate change.

The core objectives of the project are to increase year-round international tourism, strengthen regional visibility, and improve accessibility and collaboration with tour operators. The development of new tourism products, the use of digital tools, and data-driven decision-making will all support the sustainable growth of the project region. By advancing group travel, the project also facilitates the increase of charter and scheduled flights to Kuusamo Airport, further improving regional accessibility. The project enables the region to respond to a changing environment in a strategic and proactive way, thereby strengthening the long-term vitality of the tourism sector.

The project will be implemented across three regions in Finland: North Ostrobothnia (Kuusamo, Taivalkoski, and Pudasjärvi), Kainuu (Suomussalmi), and Lapland (Salla and Posio).

The main coordinator of the project is Naturpolis Oy (Kuusamo and Taivalkoski), and co-implementers are Ruka-Kuusamo Tourist Association, Pudasjärven Kehitys Oy, and the municipalities of Salla, Posio, and Suomussalmi. The project duration is from June 1, 2026, to June 30, 2028.

3.3 Maantieteellinen kohdealue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Pohjois-Pohjanmaa, Lappi, Kainuu

Kunnat

Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi, Suomussalmi, Salla, Posio

Hankkeen toteutuspaikka

Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka

4 Hanketiedot

4.1 Hankkeen kohderyhmä, tarve ja tavoitteet

Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Hankkeen kohderyhmää ovat Ruka-Kuusamon, Taivalkosken, Syöte-Pudasjärven, Posion, Sallan ja Suomussalmen matkailuyritykset, joissa asiakaskunta on suurimmaksi osaksi kansainvälisiä matkailijoita. Kohderyhmään kuuluvat myös hankealueen matkailuyhdistykset, kansainväliset matkanjärjestäjät ja omatoimimatkailijat.

Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Hankkeen välillistä kohderyhmää ovat muiden toimialojen yritykset, kunnat ja kuntalaiset. Kunnat hyötyvät aluemarkkinoinnin toimenpiteistä ja parantuvasta matkailuympäristöstä sekä matkailuliiketoiminnan kehittymisestä. Palvelualojen yritykset hyötyvät lisääntyvästä matkailijamäärästä. Välillisenä kohderyhmänä ovat myös kansalliset ja kansainväliset yhteistyötahot, kuten Visit Finland sekä lentoyhtiöt. Myös kotimaiset matkailijat hyötyvät hankkeesta tapahtuvasta kansainvälisen matkailun kehittämisestä.

Minkä tarpeen tai ongelman hanke ratkaisee?

Kehittämishankkeella vastataan tarpeeseen, joka nousee toimintaympäristön muutoksista niin globaalilla, kansallisella kuin alueellisellakin tasolla. Globaalilla tasolla voidaan todeta, että maailman geopoliittinen epävakaus on luonut matkailutoimialan ylle epävarmuustekijöitä. Matkailu kasvaa globaalissa kuvassa jatkuvasti, ja matkailijavirrat saattavat muodostua uusista ja välillä yllättävistäkin suunnista. Tämä luo hankealueelle tarpeen olla aktiivinen useilla eri markkinoilla ja erityyppisten kohderyhmien keskuudessa, ettei matkailudestinaatioilla ole painoa liian vahvasti vain yhden markkinan tai kohderyhmän varassa. Siksi tässä hankkeessa halutaan huomioida uusia kohderyhmiä jo tutuilla markkinoilla sekä tarpeen mukaan tavoitella myös täysin uusia markkina-alueita. Kohderyhmä- ja markkina-aluevalinnat pohjautuvat kunkin alueen omiin strategisiin painopisteisiin, esimerkiksi tunnistetun kasvupotentiaalin mukaan (esim. USA, Euroopan vakiintuneet markkinat, Itämeren lähimarkkinat, Aasia), lajikiinnostuksen mukaan

(esim. luontomatkailijat, erilaiset pyöräilykohderyhmät, kalastajat) sekä sujuvien matkaketjujen perusteella. Globaalin tason muutoksesi voidaan nimetä myös kiihtyvä ilmastonmuutoksen eteneminen, joka luo matkailukehitykseen epävarmuustekijöitä etenkin talvikausien osalta.

Kansallisella tasolla toimintaympäristön muutos on huomattavissa tärkeän yhteistyökumppanin, Visit Finlandin toiminnan muutoksessa. Visit Finland on joutunut kärsimään budjettileikkauksista (v. 2025), mikä on heikentänyt heidän kykyään huomioida suuralueiden ja destinaatioiden kehitysvaiheita sekä varsinkin pienempien kohteiden tarpeita. Tämä haettava ryhmähanke auttaa Kuusamon lentokentän vaikutusalueella säilyttämään matkailukehityksen kyvykkyytensä muuttuneessa tilanteessa: Kun toiset Suomen alueet kenties jäävät odottelemaan Visit Finlandin uudelleen aktivoitumista tulevaisuudessa, Kuusamon lentokentän vaikutusalueen destinaatiot proaktiivisella toiminnalla kehittävät kv-matkailun toimia entistä innokkaammin. Tämä ruokkii alueen kilpailukykyä kasvua, kun hanketoimenpiteillä pystymme tukemaan pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä alueen ympärivuotisen matkailun kehittämistä.

Alueellisella tasolla toimintaympäristön muutokset ovat nähtävillä hankealueella lähivuosina tulevien lukuisten majoitusinvestointien muodossa. Julkisuudessa on vuosien 2024–2025 aikana ilmoitettu useista uusista hotellihankkeista hankealueella (mm. Kuusamossa Sokos-hotelli ja Saaran kylän kehitys lukuisine hotelleineen ja muine palveluineen, Taivalkoskella Hotelli Herkon toiminnan uudistuminen sekä Pudasjärvellä Hotelli Iso-Syötteen laajennus ja Pikku-Syötteen uudistuminen). Ruka2030-tiekartassa (2025) kerrotaan, että seuraavalle viidelle vuodelle (2025–2030) Ruka-Kuusamoon suunniteltujen euromääräisten investointien on arvioitu olevan lähes kaksinkertainen verrattuna viimeisen viiden vuoden lukuihin verrattuna. Samoin Pudasjärvi-Syötteellä investoinnit vuosina 25–26 tulevat olemaan monikymmenkertaiset vuosiin 22–24 verrattuna.

Merkittävästi lisääntyvä majoituskapasiteetti ja muiden investointien kautta kehittyvät toiminnot luovat alueille uusia tarpeita ja mahdollisuuksia, painetta ympärivuotisen matkailun merkittävälle kasvulle sekä tunnettuuden kasvulle. Lisäksi uusien investointien ohella on tarve huomioida olemassa olevan majoituskapasiteetin tehokkaampi hyödyntäminen etenkin matalasesonkien aikaan niissä kohteissa, joissa uutta majoituskapasiteettia ei ole tulossa. Näistä syistä johtuen kansainvälisen ryhmämatkailun kehittäminen matkanjärjestäjäyhteistöiden kautta on keskeinen kehittämiskohde tässä hankkeessa, jotta lukuisat uudet ja olemassa olevat pedit saadaan täytettyä. Tämä luo hankealueelle tilanteen, jossa uusien markkinoiden huomioimisen rinnalla on järkevä jatkaa myös olemassa olevien markkinoiden jatkokehittämistä mm. uusien kohderyhmien huomioimisen kautta, ja paremman saavutettavuuden rakentamista chartereiden sekä reittilentojen kautta. On nimittäin tunnistettu, että jo vakiintuneilta Euroopan markkinoilta on edelleen löydettävissä uusia, hankealueelle sopivia kohderyhmiä esimerkiksi intressipohjaisesti (mm. outdoor-kohderyhmät, pyöräilyn eri muodot) tai demografian perusteella (mm. lapsiperheet, aktiiviset eläkeläiset).

Tulevien investointisuunnitelmien toteutumiseen tulee vaikuttamaan keskeisesti alueellisen markkinoinnin, ympärivuotisuuden sekä saavutettavuuden kehittyminen (Ruka2030-tiekartta, 2025). Tässä suhteessa hankealueen toimijat tiivistävätkin ryhmähankkeen avulla yhteistyötä, kun matkanjärjestäjäkenttää lähestytään ei vain destinaatiokohtaisten, vaan myös yhteisten toimenpiteiden kautta. Hankkeen avulla pystytään näin ollen myös vastaamaan Pohjois-Pohjanmaan Älykkään erikoistumisen strategian 2021–2025 tavoitteeseen luoda vetovoiman kasvua yhteistyön avulla. Yhteistyötä tukee myös käynnissä oleva Charles – Lentoliikenteen uudet avaukset Pohjois-Pohjanmaalla -hanke.

Edellä kuvattujen toimintaympäristön muutosten rinnalla on tunnistettu myös tarve jatkaa vastuullisen matkailun teemojen kehittämistä (mm. STF-ohjelman kautta) ja huomioida työssä myös uusia näkökulmia. Näitä ovat esimerkiksi varautuminen kansainvälisen matkailun kasvuun eritoten sen sosiaalisen hyväksynnän näkökulmasta katsottuna, matkailun poikkeustilanteisiin varautuminen sekä ilmastonmuutoksesta johtuva ennakointityö. Matkailun sosiaalisen hyväksynnän tärkeyttä pitää esillä myös Pohjoisen Suomen ohjelma (2025). Matkailun kasvun teemassa verrokiksi voidaan nostaa Rovaniemi, jossa kansainvälinen talvimatkailu on kasvanut ennätyslukemiin talvikaudella 2024–2025. Tämän kasvun voidaan odottaa jatkuvan hyvän lentosaavutettavuuden siivittämänä sekä näkyvän jatkossa selkeämmin myös lähialueilla Lapissa ja sen ulkopuolella. Kuusamon lentokentän vaikutusalueella haluamme

olla valmiita tilanteeseen, jossa kansainvälinen matkailu jatkaa kasvuaan ja matkailijamäärät alueella lisääntyvät merkittävästi. Kasvuun varautumalla, pystymme paremmin ennakoimaan ja suuntaamaan toimintaa, että kasvu olisi hallittua sekä vastuullista – myös sosiaaliselta näkökannalta katsottuna. Osana vastuullista matkailun kehittymistä hankkeessa käsitellään myös poikkeustilanteisiin varautumista matkailualueen näkökulmasta katsottuna sekä ilmastomuutoksesta kumpuavia ennakointitarpeita. Huoltovarmuuden ja varautumisen teemassa hyödynnetään Naturpoliksen Matkailun menestystekijät -hankkeen tuotoksia koko hankealueen hyödyksi.

Hankkeen toimenpiteenä tapahtuvat konkreettiset toimenpiteet, kuten tunnettuuden kasvu markkinoinnin ja matkanjärjestäjätyön kautta, digitaalisen toimintaympäristön kehittäminen, tiedolla johtaminen sekä vastuullisen matkailun kehittäminen, ovat kaikki työkaluja, joiden avulla voidaan saavuttaa kestävä ja viisasta kasvua koko hankealueelle

Miten hanke on valmisteltu? Miten hankkeen kohteena olevia sisältöjä on aiemmin pyritty kehittämään?

Kansainvälisen matkailun ympärivuotisuuden ja vastuullisuuden on panostettu aiemmillä ylimaakunnallisilla ryhmähankkeilla, kuten Gateway to Land of National Parks ja Rethinking North. Aikaisempien hankkeiden toimenpiteet ovat olleet keskeisenä mahdollistajana, joka on näkynyt mm. lisääntyneiden kansainvälisten matkailijoiden määränä, parantuneina lentoyhteyksinä, uusina investointeina ja matkailutuotteina sekä matkailuyritysten vastuullisuussertifikaatteina. Tämän positiivisen kehityskulun vahvistaminen edellyttää fokuksituneita toimenpiteitä, jotta aikaisempi työ ei pääse valumaan hukkaan, vaan päinvastoin muodostuu alueen kilpailueduksi. Siksi matkailun ympärivuotisuuden kehittäminen ja matalasesonkien mahdollisuuksien ja houkuttelevuuden lisääminen on pitkäjänteistä työtä, jota katsotaan edelleen tärkeäksi jatkaa.

Tämän hankkeen valmistelussa ovat olleet mukana Rethinking North -hankeconsortion lisäksi myös Posion kunta, joka on tuttu Gateway to Land of National Parks -hankkeen ajalta. Hankekokonaisuuden kannalta on ilahduttavaa, että saamme hakea uutta hankekokonaisuutta kokonaisella Kuusamon lentokentän vaikutusalueella, johon myös Posio kuuluu.

Hankkeen sisällöistä on keskusteltu Naturpoliksen johdolla alkuvuodesta 2025 alkaen ja varsinainen kirjoitustyö ja käytännön suunnittelu käynnistyi maaliskuussa 2025.

Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hankkeen keskeinen tavoite on ympärivuotisen kansainvälisen matkailun kasvu, matkailutarjonnan tunnettuuden lisääminen matkanjärjestäjien ja kuluttajien keskuudessa, sekä alueellisen kilpailukyvyyn vahvistaminen muuttuneessa toimintaympäristössä. Geopoliittiseen epävakauteen varaudutaan kohdistamalla hanketoimenpiteitä uusille markkina-alueille ja kohderyhmille. Lisäksi kansallisen ja alueellisen tason muutosten takia hankkeessa tavoitellaan hankealueen sisäisen yhteistyön syventämistä ja entistä proaktiivisempaa otetta kansainvälisen tunnettuuden kehittämisessä etenkin matkanjärjestäjäkentässä (ympäri vuoden ryhmämatkailun kasvu). Myös uusien matkailutuotteiden kehitys on tärkeä osa hankekokonaisuutta, sillä se lisää alueen houkuttelevuutta tavoiteltujen kohderyhmien keskuudessa. Ryhmämatkailun vahvistaminen luo edellytyksiä myös ympärivuotisen saavutettavuuden kehittymiselle, kun vahvistuva matkanjärjestäjäkenttä hyödyntää aktiivisesti olemassa olevia talven reittilentoja, luoden samalla painetta lumettoman ajan reittiavauksille ja tulevaisuudessa omille charter-avauksille Kuusamon lentoasemalle. Hanke tekee yhteistyötä Charles - Lentoliikenteen uudet avaukset Pohjois-Pohjanmaalla -hankkeen kanssa, missä on asetettu kasvutavoitteita lentoliikenteen kehittymiselle. Hanke tukee näiden asetettujen tavoitteiden saavuttamista monipuolisilla toimenpiteillään.

Hankkeen tavoitteiden toteutumista seurataan aluekohtaisesti seuraavasti:

1. Kansainvälisten rekisteröityjen yöpymisten määrä (12kk)
2. Kansainvälisten rekisteröityjen yöpymisten osuus kaikista yöpymisistä (12kk)
3. Rekisteröityjen petien käyttöaste (12 kk, tilastollisista syistä sis. kv ja kotimaa)
4. Matkanjärjestäjän tuotannon laajennus tai aloitus, kpl (talvi sekä lumeton aika)

A. Ruka-Kuusamo

1. 10 %:n kasvu = 170 500 yöpymistä (v. 2024: 155 000 yöpymistä)
2. 35 % (v. 2024: 28 %)
3. 31 % (v. 2024: 31 %) (Huom. alueen lisääntyvä majoituskapasiteetti)
4. 3-5 kpl

B. Taivalkoski

1. 6 %:n kasvu = 10 000 yöpymistä (v. 2024: 9500 yöpymistä)
2. 47 % (v. 2024: 42 %)
3. 18 % (v. 2024: 15%) (Huom. alueen lisääntyvä majoituskapasiteetti)
4. 1-2 kpl

C. Syöte-Pudasjärvi

1. 10 %:n kasvu = 30 600 yöpymistä (v. 2024: 27 800 yöpymistä)
2. 28 % (v. 2024: 23 %)
3. 28 % (v. 2024: 26 %) (Huom. alueen lisääntyvä majoituskapasiteetti)
4. 2-4 kpl

D. Salla

1. 10 %:n kasvu = 37 620 yöpymistä (v. 2024: 34 200 yöpymistä)
2. 35 % (v. 2024: 31 %)
3. 26 % (v.2024: 23 %)
4. 2-4 kpl

E. Posio

1. 20 %:m kasvu = 8818 yöpymistä (v. 2024: 7348 yöpymistä)
2. 35 % (v. 2024: 30 %)
3. 21 % (v. 2024: 19 %) (Huom. alueen lisääntyvä majoituskapasiteetti)
4. 3-4 kpl

F. Suomussalmi

1. 12 000 yöpymistä (v. 2024: 10 538)
2. 30 % (v. 2024: 25 %)
3. 28 % (v. 2024: 22,5 %)
4. 1-2 kpl

Edellä kuvattujen tavoitteiden lisäksi hankeaikana seurataan destinaatiokohtaisesti valitun kohdemarkkinan tai tarkemman ajanjakson kehitystä eri mittareita hyödyntäen, esim. verkkosivun kävijämäärät, yöpymiset, lentomatkustajadata. Tarvepohjaisesti muodostuvalla tarkemmalla seurannalla pyritään hanketoimenpiteiden, esim. markkinointikampanjoiden, vaikuttavuuden mittaamiseen. Esimerkiksi Syöte-Pudasjärvellä hanke painottuu vahvasti lumettoman ajan kehitykseen, jolloin on tärkeää seurata tarkemmin nimenomaan tuon ajanjakson kehittymistä. Aluekohtaisia mittareita asetetaan hanketoimenpiteiden käynnistämisen yhteydessä.

Rekisteröimättömän majoituksen käyttöä pyritään seuraamaan hankeaikana aluekohtaisen datan saatavuuden rajoissa. Rekisteröimätön majoitus tarjoaa rekisteröidyn majoituksen rinnalla kiinnostavan mittarin maksullisen majoituksen kokonaisvolyymista, sillä rekisteröimättömät majoitusmuodot ovat entistä suosittuimpia majoitusmuotoja myös kansainvälisten matkailijoiden keskuudessa.

Hankkeessa tavoitteena on myös vastuullisen matkailun selkeä kehittyminen alueella, joka näkyy mm. STF-merkkien määrän kasvuna ja STF-destinaatiomerkkien saavuttamisena, sekä jo olemassa olevien merkkien ylläpitämisenä. Keväällä 2025 STF-destinaatiomerkit on jo Posiolla ja Sallalla, kun muut alueet ovat vasta matkalla tähän kehityksen vaiheeseen. Vastuulliseen matkailuun liittyen hankealueella toteutetaan selvitystyö matkailun hallittuun kasvuun varautumisesta ja sosiaalisesta hyväksynnästä, mikä on tärkeä vaihe alueen kansainvälisen matkailun kehittämisen kannalta.

Mitä muutosta nykytilaan hanke tuo? Mikä on hankkeen uutuus/lisäarvo?

Hankkeen uutuusarvoa voidaan tarkastella muuttuvan toimintaympäristön eri tasojen kautta. Globaalin tason muutoksiin reagoimalla hanketoteutus mahdollistaa alueen monipuolisemman kohderyhmä- ja markkina-aluepohjan. Syventämällä kohderyhmä- ja markkinaymmärrystä, tunnettuutta lisäämällä ja eri saavutettavuusmahdollisuuksia hyödyntämällä kohteet pystyvät tehokkaammin tavoittelevaan relevantteja asiakasryhmiä, joiden varassa alueen kävijäryhmät monipuolistuvat. Tämä monipuolistaa alueen kansainvälistä matkailijarakennetta, mikä luo varmuutta epävakaa maailmanajassa ja mahdollistaa myös ympärivuotista kasvua. Kehittämisen myötä hanke tuo alueelle myös uusia matkanjärjestäjiä uusilta kohdemarkkinoilta ja uusien kohderyhmien keskuudesta.

Kansallisen tason toimintaympäristön muutoksessa hanke mahdollistaa Kuusamon lentokentän vaikutusalueen tavoitteellisen ja proaktiivisen kehittämistyön. Hanketoimijat toimijat pystyvät suunnittelemaan ja toteuttamaan monipuolisia kehittämistoimia omaan aktiivisuuteensa nojaten, mikä edesauttaa kilpailukyvyyn kasvua ja ympärivuotisuuden kehittymistä.

Alueellisella tasolla hanke mahdollistaa keskeisiä toimenpiteitä, joita vaaditaan alueen matkailukehityksen varmistamisessa mm. voimakkaasti kehittyvässä investointitilanteessa. Lukuisat tulevat majoitusinvestoinnit hankealueelle edellyttävät aktiivista ja suunnitelmallista kehittämistoimintaa, mikä luo kriittisiä menestymismahdollisuuksia suunnitelluille investoinneille ja alueen kilpailukyvyille. Lisäksi hankkeen toimenpiteiden avulla kehittyvä olemassa olevan majoituskapasiteetin käyttöasteen kasvu on tärkeä kehityssuunta etenkin matalasesonkien aikaan.

Kasvun myötä tärkeäksi tulee myös vastuullisen matkailun teemat, etenkin matkailun sosiaalinen hyväksyttävyys. Tähän teemaan tarttumalla hanketoteutus palvelee alueen kestävää ja viisasta matkailukasvua ei vain hankeaikana, vaan myös selvästi pitemmällä tähtäimellä.

Arvioi tuen ensisijainen vaikutus hankkeen toteuttamiseen

Hanketta ei toteuteta ilman tukea

Perustelut tuen vaikutukselle

Hankkeen toimenpiteet ovat innovatiivisia ja kokeellisia, ja niiden toteuttaminen vaatii merkittäviä taloudellisia ja asiantuntijaresursseja. Ilman hankerahoitusta nämä toimenpiteet jäisivät toteuttamatta, sillä tarvittavaa rahoitusta ja osaamista ei ole saatavilla nykyisten resurssien puitteissa. Tuki mahdollistaa uusien ratkaisujen kehittämisen ja kokeilemisen, mikä vahvistaa alan kilpailukykyä ja tuottaa pitkän aikavälin hyötyjä niin toimijoille kuin koko alueelle.

4.2 Toteutus ja tulokset

Millä konkreettisilla toimenpiteillä hanke saavuttaa kuvatut tavoitteet?

TP 1 Tiedolla tulevaisuuteen

- Matkailuala on erityisen altis erilaisille poikkeustilanteille kuten luonnonkatastrofeille ja pandemiaolosuhteille. Viime vuodet ovat osoittaneet, ettei mikro ja pk-yrityksillä ole välttämättä systemaattista varautumissuunnitelmaa. Kartoitetaan matkailuyritysten valmiusastetta reagoida poikkeustilanteisiin. Kartoituksella saadaan nykytilakuva alueen matkailuyritysten riskienhallinnan ja jatkuvuudenhallinnan tasosta. Tuetaan matkailuyrityksiä normaaliolojen häiriötilanteiden varautumissuunnitelmien valmistelussa. Toimenpiteessä tehdään yhteistyötä Naturpolioksen kanssa ja saatuja oppeja jaetaan laajemmin hankealueelle. Kartoitus toteutetaan asiantuntijatyöpajana, josta osallistujat saavat konkreettisia oppeja käyttöönsä sekä mallin ja pohjan varautumissuunnitelman luomiseen.

- Viime hankkeessa kehitimme alueemme talvisesonkia. Nyt lisääntyneen majoituskapasiteetin myötä lisätään majoituskapasiteetin käyttöastetta kehittämällä myös kansainvälistä ryhmämatkailua kesäsesongilla, mahdollistaen matkailijamäärän kasvattamista ilman matkailuun kytkettyjen kiinteistömassojen lisäämistä. Kohdennetulla markkinoinnilla Keski- ja Pohjois-Eurooppaan saadaan näkyvyyttä ja yhteys matkailijoihin, joilla on kiinnostusta vastuulliseen

matkailuun, luontoon sekä kulttuuriin. Näiltä alueilta on myös hyvä saavutettavuus sekä ostovoima. Kestävän matkailun tavoitteiden mukaisesti edistetään ympärivuotisuutta ja tasataan kausivaihteluita. Edellä mainitun tukena osallistutaan matkailualan messuille sekä kontaktoidaan kohdemaiden matkanjärjestäjiä.

- Tuetaan matkailuyrityksiä STF-polulla etenemisessä, erityisesti uusia yrityksiä. Tukitoimilla vahvistetaan uusien yritysten valmiuksia täyttää vastuullisuusstandardit jo toiminnan alkuvaiheessa, mikä ehkäisee myöhempiä korjaustarpeita ja edistää vastuullisen liiketoimintakulttuurin juurtumista. Lisäksi toimenpide tukee työllisyyttä ja paikallistaloutta, kun uudet yritykset saavat vahvemman alun toiminnalleen. Tiedotetaan alueen matkailutoimijoita Visit Finland STF- työpajoista. Tämän lisäksi kartoitetaan matkailuyrityksien tilannetta STF-polulla ja tarjotaan apua haasteisiin.
- Tehdään 2025 valmistuneen Suomussalmen matkailun kehittämissuunnitelman linjaukset huomioiden kehittämissuunnitelma Hossan kansallispuiston vaikutusalueen matkailun kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi. Hossan kehittämissuunnitelmassa huomioidaan sosiaalisen vastuullisuuden näkökulmasta matkailusektorin ja pysyvän asutuksen sujuva rinnakkaiselo. Suunnitelmassa linjataan Hossan kehittämisen tavoitteita niin, että Hossan alueen pysyvän asumisen infrastruktuuri mahdollistaisi matkailutyöntekijöiden asumisen alueella ja tukisi tätä kautta matkailusektorin kasvua.

TP 2 Markkinoille ja maailmalle

TP 2.1 Yhdessä enemmän

- Markkinointimatkat, Fam-tripit ja Sales Run:it valituille uusille kohdemarkkinoille.

TP 2.2 Kilpailukykyinen Suomussalmi

- Viime hankkeessa kehitimme alueemme talvisesonkia. Nyt lisääntyneen majoituskapasiteetin myötä lisätään majoituskapasiteetin käyttöastetta kehittämällä myös kansainvälistä ryhmämatkailua kesäsesongilla, mahdollistaen matkailijamäärän kasvattamista ilman matkailuun kytkeytyvien kiinteistömassojen lisäämistä. Kohdennetulla markkinoinnilla Keski- ja Pohjois-Eurooppaan saadaan näkyvyyttä ja kontakti matkailijoihin, joilla on kiinnostusta vastuulliseen matkailuun, luontoon sekä kulttuuriin. Kohdealueiden valinnassa on huomioitu alueiden saavutettavuus sekä ostovoima. Kestävän matkailun tavoitteiden mukaisesti edistetään ympärivuotisuutta ja tasataan kausivaihteluita. Ryhmämatkailua kasvattamalla pyritään pidentämään sesonkia ja tuomaan vakautta yritystoimintaan. Edellä mainitun tukena osallistutaan matkailualan messuille sekä kontaktoidaan kohdemaiden matkanjärjestäjiä.
- Jatketaan matkailuyrityksien kansainvälistymisprosessia järjestämällä kansainvälistymisen Go Global -työpajoja sekä benchmark-matkoja kansainvälisesti toimiviin lähialueiden yrityksiin. Näissä aiheina esimerkiksi kansainvälisen matkailijan tarpeet, hinnoittelu ja kannattavuus sekä digitaalinen näkyvyys. Go Global -prosessilla nostetaan alueen matkailutoimijoiden kansainvälistä osaamista, yhteismarkkinointia sekä polkua uusille markkinoille. Kansainvälistyminen lisää alueen näkyvyyttä ja houkuttelevuutta globaalilla tasolla, mikä tukee pitkäjänteistä kasvua.
- Järjestetään media- ja vaikuttajavierailuja osana markkinointitoimenpiteitä. Nostetaan alueen tunnettavuutta sekä tuodaan esiin uusia matkailutuotteita.
- Kansainvälisten matkanjärjestäjien Fam -tripeja valituilta kohdemarkkinoilta. Osallistutaan messu- ja myyntitapahtumiin.
- Järjestetään uusien kohderyhmien ja tuotteiden mukaisia markkinointikampanjoita Keski- ja Pohjois-Euroopassa. Tavoitetaan uusia kohderyhmiä kohdealueilta.
- Tuotetaan pääsääntöisesti digitaalisia materiaaleja (kuvat ja videot) valituille kohderyhmille (Keski- ja Pohjois-Eurooppa) ja uusille tuotteille kuten gravel-pyöräily sekä saunakonsepti.

Päivitetään edellisessä hankkeessa tehdyn tuotemanuaalin sisältö uusilla yrityksillä ja tuotteilla. Tarpeen mukaan tuotetaan myös printattua materiaalia esim. esitteitä.

- Jatketaan Visit Suomussalmen verkkosivujen kehitystä. Verkkosivuston kehittäminen on tärkeä askel kohti entistä houkuttelevampaa ja asiakaslähtöisempää matkailupalvelua, joka lisää alueen näkyvyyttä kansainvälisille matkailijoille. Verkkosivujen modernisointi ja toiminnallisuuden parantaminen tuovat huomattavia hyötyjä matkailukohteen tunnettuuden ja saavutettavuuden lisäämiseksi. Mahdollisia toimenpiteitä voivat olla superhaku-toiminnon uusien rajapintojen lisääminen, interaktiivisten karttojen kehittäminen sekä virtuaalisten kierrosten tarjoaminen.
- Komoot-alustan käyttöönotto: Otetaan käyttöön kansainvälisesti erityisesti gravel-pyöräilyn harrastajien keskuudessa suosittu Komoot-sovellus ja -verkkopalvelu alueen reittien ja matkailukohteiden näkyvyyden parantamiseksi. Hankkeessa kerätään ja syötetään Komootiin tiedot Suomussalmen tärkeimmistä pyöräilyreiteistä. Lisäksi tuotetaan reitteihin liittyvää sisältöä (kuvaukset, kuvat, kartat) useilla kielillä (ENG, GER, FRA). Komoot-alustan avulla ulkomaiset Outdoor Explorer -matkailijat löytävät alueen reitit helposti ja voivat suunnitella vierailunsa etukäteen. Alustan käyttöönotolla pyritään erityisesti hankkeessa kartoitettavien gravel-pyöräilyreittien näkyvyyden kasvattamiseen kohdemarkkinoilla.
- Tekoälypohjainen matkailuneuvontatyökalu: Kehitetään ja otetaan käyttöön tekoälyyn perustuva virtuaaliassistentti matkailijoiden neuvontaan. Työkalu integroidaan Suomussalmen kunnan matkailusivustolle ja sen avulla matkailijat saavat reaaliaikaisesti tietoa kohteista, palveluista, aukioloajoista, reiteistä ja tapahtumista. Tekoäly neuvoo käyttäjiä vuorovaikutteisesti (Chatbot-tyyppisesti) suomeksi ja englanniksi, mikä parantaa asiakaspalvelua erityisesti aukioloaikojen ulkopuolella. Hankkeen aikana työkalu koulutetaan paikallisella matkailudatalla ja sen toimivuutta pilotoidaan matkailijoilla.

TP 3 Vetovoiman kasvu

TP 3.1 Tuotteistamisen uudet kehitysaskeleet

- Sauna USP -konseptin kehittäminen: Luodaan Suomussalmelle oma sauna-aiheinen matkailukonsepti, josta tehdään alueen uniikki ja erottuva vetonaula. Hankkeessa selvitetään alueen saunatarjontaa matkailijoiden käyttöön ja tämän pohjalta luodaan "Suomussalmen saunaelämys", joka voi sisältää esimerkiksi perinteisen saunan lämmitystä, avanto-uintia, yrttikylpyjä ja hyvinvointirituaaleja yhdistävän ohjelmapaketin. Kehitettyä konseptia pilotoidaan yhteistyössä paikallisten matkailuyritysten kanssa. Sauna-teema toimii hankkeessa erityisenä vetovoimatekijänä Culture Traveller -kohderyhmälle ja täydentää alueen tarjontaa houkutellessa matkailijoita ympäri vuoden.
- Gravel-pyöräilyreitit: Suunnitellaan ja toteutetaan uudet gravel-pyöräilyreitit Suomussalmen alueelle. Gravel-pyöräilyssä hyödynnetään sorateitä ja helppokulkuisia maastopolkuja, mikä on kasvava trendi luontomatkailussa. Hankkeessa kartoitetaan potentiaaliset reittivaihtoehdot yhdistäen luonto- ja kulttuurikohteita (esim. reitti, joka kulkee Hossan maisemista historiallisille kohteille kuten esim. Raatteentielle). Valitut reitit merkitään digitaalisesti ja niistä laaditaan digitaaliset kartta- ja reittiaineistot. Reitit julkaistaan digitaalisesti (Komootissa ja kunnan verkkosivuilla) ja niitä markkinoidaan kohderyhmille. Samalla tehdään yhteistyötä paikallisten yrittäjien kanssa palvelupisteiden (kuten kahvilat ja majoitukset reitin varrella) kehittämiseksi reittien yhteyteen. Gravel-reittien myötä Suomussalmi vahvistuu pyörämatkailukohteena ja saa uusia kävijöitä erityisesti kesä- ja syyskaudella.

Mikä tai mitkä ovat hankkeen konkreettiset tulokset? Mitä hankkeella saadaan aikaan? Miten tulokset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

Hankkeen päätteeksi odotetaan saavutettavan konkreettisia tuloksia, jotka vahvistavat Suomussalmen matkailutarjontaa ja vetovoimaa. Monikanavaisella markkinoinnilla on tavoitettu halutut kohderyhmät. Myös tuotekehitystä alueella on tehty siten, että se vastaa kohderyhmien kysyntään.

Matkailuneuvonnassa tekoälypohjainen Chatbot palvelee asiakkaita monipuolisesti ja luotettavasti suomeksi sekä englanniksi. Tavoitteena 500 käyttäjää vuodessa hankeaikana.

STF-sertifioitujen matkailuyrityksien määrä Sustainable Travel Finland-prosessin kautta on lisääntynyt. 1-2 uutta yritystä saa STF-merkinnän.

Matkailuyrityksien nykytilakartoitus normaaliolojen poikkeustilanteisiin on kartoitettu ja matkailuyrityksillä on normaaliolojen poikkeustilanteiden varautumissuunnitelmia. 3 yritystä on laatinut varautumissuunnitelman.

Hossan matkailun kehittämissuunnitelma on lanseerattu sosiaalisen vastuullisuuden näkökulma huomioiden.

Uusia matkailijoita palvelevia rakenteita (gravel-pyöräily ja saunakonsepti), on luotu ja ne palvelevat asiakkaita tuotteistettuina palvelukokonaisuuksina. Tavoitteena 2-3 gravel-pyöräilyreittiä ja saunakonseptiä.

Suomussalmen matkailukohteiden näkyvyys sekä kansainvälisesti että kotimaassa paranee uusien tuotteiden, markkinointikampanjoiden sekä uusien matkanjärjestäjien myötä. Tavoitteena 1-2 uutta matkanjärjestäjää, 2-3 markkinointikampanjaa, uusia matkanjärjestäjillä myynnissä olevia gravel-pyöräily- ja saunatuotteita.

Ryhmähankkeen yhteisesti järjestämien ja Suomussalmen omien FAM-tripien avulla Suomussalmi on saanut näkyvyyttä kohdemarkkinoilla. Osallistumalla yhteiseen Sales Run-myyntimatkaan Suomussalmi on saanut uusia kontakteja ja vahvistanut asemaansa matkailumarkkinoilla. Tavoitteena 1 hankealueen yhteinen FAM-trip, 2-3 Suomussalmen omaa FAM-tripia sekä 1 Sales Run -myyntimatka.

Digitaalista materiaalia (kuvia ja videoita) on tuotettu valituille kohderyhmille (Keski- ja Pohjois-Eurooppa) sekä uusille tuotteille, kuten Gravel-pyöräilylle ja saunakonseptille. Tarpeen mukaan on myös tuotettu printattua materiaalia, kuten esitteitä.

Visit Suomussalmen verkkosivuja kehitetty ajankohtaisilla digitaalisella matkailupalvelulla kuten esim. uusilla rajapinoilla majoituksen superhaussa, interaktiivisella matkailukartalla tai virtuaalisella kierroksella.

Sauna USP -konsepti on luotu ja testattu useilla saunaelämys-tuotteilla tai palvelukokonaisuuksilla ja ne on otettu mukaan matkailuyritysten tarjontaan. Saunakonsepti tukee Suomussalmen matkailun ympärivuotisuutta sekä on osa alueen matkailubrändiä.

Gravel-pyöräilyreitit on avattu: hankkeen aikana on suunniteltu ja merkitty 2–3 uutta reittiä, joista on tuotettu digitaaliset kartat ja esitteet. Nämä reitit ovat hankkeen lopussa matkailijoiden hyödynnettävissä, ja niitä on markkinoitu kohderyhmille (esim. some-kampanjoilla ja esitteillä matkailutoimistoissa).

Alueen matkailuyritykset ovat kehittäneet uusia tuotteita, saaneet uusia matkanjärjestäjien kontakteja sekä lisänneet kansainvälistä osaamista tuotteistamisessa ja markkinoinnissa, mikä on parantanut heidän valmiuksiaan palvella kansainvälisiä asiakkaita. Näiden toimenpiteiden kautta Suomussalmen matkailuyritykset ovat saaneet kasvatettua kansainvälistä tunnettavuutta.

Hankkeen tuottamat materiaalit (gravel-reitistöt, verkkosisällöt) ja opit (kohderyhmäymmärrys, konseptit) jäävät alueen toimijoiden käyttöön myös hankkeen jälkeen.

Järjestettyjen benchmark-matkojen myötä Suomussalmen matkailutoimijat kehittivät kansainvälistä osaamista tuotteistamisen näkökulmasta.

Hankkeen aikana on järjestetty Go Global -työpajoja ja niiden avulla kansainvälistymisen prosessi etenee jatkokehitysvaiheeseen, ja alueen yrityksille muodostunut vahvempi valmius kansainvälisille markkinoille siirtymiseen. Lisäksi järjestetään saunakonseptiin sekä

varautumiseen liittyvät työpajat. Tavoitteena 2 Go Global -työpajaa, 1 saunakonseptin työpaja sekä 1 varautumistyöpaja.

Järjestetään 2-3 media- tai vaikuttajavierailua yhteistyössä kohdemarkkinoiden mediavaikuttajien kanssa.

Mitä pitkän aikavälin vaikutuksia hankkeella saadaan aikaan? Miten vaikutukset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

Hankkeen toimenpiteet ovat edistäneet matkailuyritysten varautumiskykyä poikkeustilanteisiin, kilpailukyvn kasvua, alueellista kehitystä ja vetovoiman lisääntymistä. Kansainvälisen ryhmämatkailun kehittämistoimenpiteet ovat parantaneet majoituskapasiteetin käyttöastetta.

Go Global -työpajat ovat edistäneet alueen matkailuyritysten kansainvälistymisvalmiuksia, ja alueelle on muodostunut vahvempi valmius siirtyä kansainvälisille markkinoille. Tämä on parantanut yritysten kilpailukykyä globaalissa mittakaavassa. Yhteiset Sales Run –matka ja FAM-vierailu sekä messu- sekä myyntitapahtumiin osallistuminen ovat tuottaneet uusia kontakteja ja markkinointiyhteistyötä kohdemarkkinoilla. Tämä on laajentanut alueen näkyvyyttä ja lisännyt kansainvälistä kiinnostusta Suomussalmea kohtaan. Komoot-alustalle julkaistut reitit ja tekoälypohjainen matkailuneuvontatyökalu parantavat alueen digitaalista saavutettavuutta ja asiakaspalvelua useilla kielillä. Sauna USP -tuotekonseptin kehittäminen ja kansainvälisille asiakassegmenteille suunnattujen matkailutuotteiden tuotteistaminen on parantanut alueen houkuttelevuutta. Gravel-pyöräilyreittien suunnittelu ja julkaisu ovat laajentaneet alueen matkailutarjontaa ja houkutteleet uusia asiakassegmenttejä, erityisesti pyöräilyturisteja. Benchmarkmatkat ovat tuottaneet arvokasta tietoa ja ideoita, jotka ovat olleet hyödynnettävissä alueen tuotekehityksessä. Tämä on mahdollistanut alueen matkailutarjonnan erottuvuutta kilpailijoista. Hossan kehittämissuunnitelma on ohjannut Hossan kansallispuiston vaikutusalueen kokonaisvaltaista kehittymistä niin, että alueella asuvien matkailuyrittäjien ja -työntekijöiden määrä on kasvanut ja matkailuyritykset ovat rohkaistuneet investoimaan lisää Hossan matkailupalveluihin. Hankkeen aikana on saavutettu merkittäviä laadullisia vaikutuksia alueen matkailuyritysten kilpailukyvn, kansainvälistymisvalmiuksien, alueellisten markkinointitoimenpiteiden ja vetovoiman kasvun saralla. Hankkeen toimenpiteet ovat myös edistäneet yhteistyötä, verkostoitumista ja uusien asiakassegmenttien houkuttelemista, mikä parantaa alueen kokonaistarjontaa ja kilpailukykyä pitkällä aikavälillä.

Laadullisesti vaikutuksia voidaan todentaa seuraavasti:

- Alueen matkailuyrittäjien haastattelut.
- Kehitettyjen palveluiden jatkuva käyttö ja yritysten palaute niiden hyödyistä.
- Vastuullisuustoimien sisältyminen osaksi yritysten normaalia toimintaa.
- Yhteistyörakenteiden juurtuminen sekä verkostojen jatkuvuus hankkeen päätyttyä.

Määrällisesti vaikutuksia mitataan esimerkiksi:

- Matkailutulon ja -työllisyyden kehityksellä.
- STF-sertifioitujen ja kansainvälisiä asiakkaita palvelevien yritysten määrällä.
- Kv-yöpymisten määrän pitkän aikavälin kasvulla.
- Digitaalisten palveluiden käytön jatkuvalla seurannalla (Komoot-näyttökerrat, chatbotin käyttöanalytiikka).
- Majoituskapasiteetin käyttöasteen ja yritysmyyntin kehityksellä useamman vuoden aikajänteellä.

Miten tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen tulokset ja kokemukset integroituvat osaksi alueen pysyvää matkailun kehittämisrakennetta. Digitaaliset palvelut, kuten Komoot-reitit ja tekoälypohjainen matkailuneuvontatyökalu, jatkavat toimintaansa ja palvelevat alueen toimijoita sekä matkailijoita.

Kehitetyt tuotteet ja konseptit kuten saunaelämys, gravel-pyöräilyreitit ja kansainvälisille kohderyhmille suunnatut palvelukokonaisuudet jäävät matkailuyritysten pysyvään tarjontaan ja tukevat ympärivuotista liiketoimintaa. STF-polulla edenneet yritykset toimivat vastuullisen matkailun esimerkkeinä ja kannustavat muita toimijoita mukaan kehitykseen esimerkillään. Benchmarking-matkoilta ja työpajoista syntyneet ideat, mallit ja toimintakäytännöt jäävät alueen yritysten ja organisaatioiden käyttöön uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämisessä. Hankkeen aikana tuotetut materiaalit ja opit dokumentoidaan systemaattisesti ja jaetaan avoimesti alueen toimijoille. Hankkeen toimenpiteistä ja tuloksista raportoidaan kunnan verkkosivuilla. Hankkeen synnyttämät yhteistyöverkostot jäävät elämään osaksi kunnallista ja alueellista matkailun kehittämistyötä sekä luovat perustan jatkohankkeille ja strategiselle kehittämiselle.

Vaihtoehto suunnitelmaksi toiminnan jatkumisesta hankkeen päättymisen jälkeen

Kehitettyjä työkaluja, toimintamalleja tai kehitettyjä tuotteita hyödynnetään toteuttajan normaali-toiminnassa

Kuvaa hankkeen yleisesti hyödynnettävät tulokset ja missä ne tulevat olemaan julkisesti saatavilla. Hankkeella tulee olla aluekehitysvaikutuksia, jotka ovat yleisesti hyödynnettäviä ja julkisia.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa laajasti hyödynnettävissä olevia ratkaisuja, jotka vahvistavat alueellista elinvoimaa, tukevat kestävän matkailun kehittämistä ja parantavat palvelujen saavutettavuutta. Tulokset ovat luonteeltaan julkisia ja avoimesti saatavilla, ja ne julkaistaan digitaalisessa muodossa verkossa, osatoteuttajien ja yhteistyötahojen (esim. kuntien, matkailuorganisaatioiden verkkosivuilla).

4.3 Ympäristövaikutukset ja ilmastokestävyys

Sisältääkö hankesuunnitelma sellaisia toimenpiteitä, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia?

Ei

Sisältääkö hankesuunnitelma sellaisen infrastruktuuri-investoinnin toteuttamisen, jonka odotettu elinkaari on vähintään viisi vuotta?

Ei

5 Täydentävät tiedot

5.1 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetyistä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahojen osuus)?

Suomussalmen kunnanhallitus käsittelee hakemusta kokouksessaan 8.4.2025

Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta?

Ei ole haettu.

5.2 Yhteydet muihin hankkeisiin

Liittyykö hakemus muihin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista tai muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin?

Kyllä

Hanke 1**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

402107. A80561

Hankkeen nimi

Rethinking North - Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi (ReiNo-hanke)

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Tämä hanke on jatkoa vuosina 2023–2026 toteutettavalle Rethinking North – Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi (ReiNo) -hankkeelle, jossa Suomussalmi on ollut mukana kehittämässä matkailun ympärivuotisuutta ja kansainvälistymistä osana laajempaa alueellista matkailun kehittämisohjelmaa. ReiNo-hankkeessa on keskitytty pohjatietojen ja -valmiuksien luomiseen, kuten kansainvälisten kohdemarkkinoiden ymmärtämiseen, tuotteistamisosaamiseen ja toimijaverkostojen vahvistamiseen. Nyt haettavassa jatkohankkeessa näitä toimenpiteitä viedään konkreettisiksi paikallisiksi kehittämistoimiksi Suomussalmen alueella.

5.3 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi, ohjausryhmä sekä saavutettavuusnäkökulma**Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?**

Suomussalmen kunnalla on vahvaa kokemusta matkailun kehittämisestä ja osallistumisesta alueellisiin sekä kansainvälistä matkailua edistäviin hankkeisiin. Kunta on ollut mukana useissa hankkeissa viimeisimpänä muun muassa ReiNo-hankkeessa (2023–2026), jossa on kehitetty ympärivuotista matkailutarjontaa ja kansainvälisiä valmiuksia yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa. Suomussalmen kunta on myös aktiivinen Arctic Lakeland – alueen matkailuyhteistyössä. Suomussalmen kunnan osaaminen rakentuu vahvasta paikallistuntemuksesta, elinvoimapaalveluiden monialaisesta kehittämisotteesta ja tavoitteellisuudesta sekä kokemuksesta aiemmista EAKR- ja muista aluekehityshankkeista. Kunnalla on vakiintuneet prosessit hankkeiden hallinnointiin ja tulosten hyödyntämiseen pysyvänä osana matkailun kehittämistyötä.

Riskit ja niiden hallinta hankkeen toteuttamisessa**Riskit liittyen hankkeen sisällön ja tulosten toteuttamiseen**

1. Hankkeen tulokset jäävät saavuttamatta tai tuloksellisuus jää heikoksi, esim. hankkeessa suunniteltuja uusia kohderyhmiä tai markkinoita ei tavoiteta riittävän tehokkaasti.
2. Hanketoimijoiden välinen yhteistyö ei toimi.
3. Yhteistyöorganisaatiot eivät osallistu aktiivisesti hankkeen toimenpiteisiin, esim. työpajat.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

1. Hanke on valmisteltu huolellisesti hyödyntäen aiemmista hankkeista kertynyttä osaamista ja tietopohjaa. Suunnitteluvaiheessa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet on laadittu yhteisymmärryksessä kaikkien osatoteuttajien kesken, ja kehittämistarpeet on tunnistettu yhdessä. Henkilöstöä rekrytoitaessa painotetaan kansainvälisen matkailun tuntemusta sekä halua tehdä tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Asiantuntemus, motivaatio ja yhteistyövalmius vähentävät riskejä ja tukevat hankkeen onnistumista. Avoin ja luottamuksellinen yhteistyö hankehenkilöstön ja toteuttajien välillä edistää sujuvaa toteutusta. Lisäksi mukana olevat kunnat ja matkailuyhdistykset vaikuttavat merkittävästi hankkeen toimenpiteiden juurruttamiseen omilla alueillaan.

2. Pää toteuttajalla on koordinoivana osapuolena keskeinen vastuu sujuvan yhteistyön edistämisestä. Koska osatoteuttajat ovat aiemmin toteuttaneet yhteisiä hankkeita, konsortio hyötyy olemassa olevasta yhteistyökokemuksesta ja toimiviksi todetuista käytännöistä. Hankkeeseen rekrytoidaan useita henkilöitä, ja heidän perehdyttämisenä hankkeen

tavoitteisiin sekä yhteistyömenetelmiin on tärkeää. Toimivan sisäisen viestinnän ja yhteistyön varmistamiseksi järjestetään säännöllisiä tiimipäiviä ja luodaan yhteinen sähköinen työtila viestintää varten.

3. Hankkeessa toteutetaan toimenpiteitä, joihin pyritään saamaan mukaan osallistujia esimerkiksi matkailuyrityksistä, esim. työpajat. On olemassa kohtalainen riski, että kaikki toimenpiteet eivät houkuttele yrityksiä tai muita yhteistyötahoja osallistumaan. Tämän vuoksi hankeaikana kiinnitetään erityistä huomiota ajankohdan valintaan: osallistamista vaativat tilaisuudet pyritään ajoittamaan matkailusesongit ja muiden tapahtumien aikataulut huomioiden, jotta ne eivät mene päällekkäin tai osu huonoihin ajankohtiin. Myös oikea-aikainen viestintä sekä oikeiden viestintäkanavien valintaan kiinnitetään huomiota, että tieto tavoittaa tavoitellut tahot.

Riskit liittyen hankkeen yleiseen toimintaympäristöön

Matkailun suhdannevaihtelut esim. pandemian mahdollisuus, maailmantalouden, maailman geopoliittisen tilanteen tai yleisen turvallisuustilanteen muutokset.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

Globaaleihin suhdannevaihteluihin, geopoliittisiin tilanteisiin ja mahdollisten kriisitilanteiden toteutumiseen ei voida vaikuttaa ennalta, mutta aikaisemmat kokemukset – kuten pandemia-aika – ovat osoittaneet, että hankkeen toimenpiteitä voidaan tarvittaessa ketterästi suunnata uudelleen. Joustavuus toimenpiteiden toteuttamisessa mahdollistaa sopeutumisen hankeaikana tapahtuviin, ennalta arvaamattomiin toimintaympäristön muutoksiin. Lisäksi hanketoimijoiden laajat yhteistyöverkostot varmistavat, että matkailukohteiden tilannekuva on ajan tasalla ja että muuttuviin olosuhteisiin voidaan reagoida nopeasti ja tehokkaasti.

Riskit liittyen toteuttajaorganisaatioiden toimintaan

Henkilöstömuutokset projektin toteutuksessa.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

Hankkeen suunnitteluun on osallistunut useita henkilöitä toteuttajaorganisaatioista, mikä vähentää yksittäisten henkilöstömuutosten aiheuttamia riskejä. Hankkeen aikana on oleellista varmistaa, että kaikki dokumentaatio tallennetaan yhteisesti sovituille alustoille, jotta tieto säilyy myös mahdollisten henkilöstövaihdosten yhteydessä. Mikäli muutoksia tapahtuu, vastaa kukin organisaatio uuden henkilön perehdyttämisestä hankkeen sisältöön, tavoitteisiin ja yhteistyörakenteisiin. Naturpoliksen projektipäällikkö toimii perehdytyksen tukena. Yksittäisten henkilövaihdosten ei arvioida merkittävästi vaarantavan hankkeen etenemistä, ja niihin liittyvät riskit nähdään hallittavina.

Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Ohjausryhmään esitetään yhtä henkilöä kustakin seuraavasta organisaatiosta:

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Ruka-Kuusamo matkailu ry

Taivalkosken matkailuyhdistys ry

Pudasjärven Kehitys / Syötteen matkailuyhdistys ry

Sallan kunta/ Matkalle Sallaan ry

Posion kunta/ Posion matkailuyhdistys

Suomussalmen kunta

Finavia/ Kuusamon lentoasema

Asiantuntijana ohjausryhmään osallistuu hankkeen projektipäällikkö ja muut hallinnoijan nimeämät henkilöt. Hankkeen valvojana toimii Pohjois-Pohjanmaan liiton nimeämä aluekehitysasiantuntija. Valvojalla on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksissa ja hänelle toimitetaan kaikki ohjausryhmän toimintaan liittyvä aineisto.

Onko hankkeen pääasiallisena tarkoituksena tietyn verkkopalvelun kehittäminen, tarjoaminen tai ylläpito?

Ei

5.4 Horisontaaliset periaatteet: EU:n perusoikeuskirja, YK:n vammaisyleissopimus ja sukupuolten tasa-arvo

Miten sukupuolten tasa-arvon tavoite on huomioitu hankkeen suunnitelmassa?

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään niin hankehallinnoinnissa kuin toimenpiteissä: työpajoihin ja valmennuksiin kutsutaan sekä naisia että miehiä tasapuolisesti, ja hankehenkilöstön rekrytoinnissa noudatetaan tasa-arvon käytäntöjä. Viestinnässä vältetään sukupuolistereotypioita ja varmistetaan, että käytettävä kieli ja visuaalinen ilme ovat monimuotoisuutta tukevia. Näin varmistetaan, että hanke toimii esimerkkinä tasa-arvoisesta ja ihmisoikeuksia kunnioittavasta kehittämisestä. Koska matkailu on erittäin naisvaltainen ala, on todennäköistä, että toteutus tuo hyötyä erityisesti naisille. Jos hankkeen toteutuksen aikana ilmenee seikkoja, joissa sukupuoli vaikuttaa toteutukseen tai toimenpiteiden vaikutuksiin, voidaan toimintaa suunnata uudelleen sen mukaisesti. Sukupuolivaikutusten huomiointi on siten valtavirtaistettu hankkeen toiminnan osaksi.

5.5 Horisontaaliset periaatteet: Muut EU:n perusoikeusasiakirjan mukaiset oikeudet ja periaatteet

Hakija vakuuttaa, että hankkeen suunniteltu toiminta noudattaa ainakin seuraavia EU:n perusoikeusasiakirjan mukaisia oikeuksia ja periaatteita:

Turvalliset työolot

Syrjintäkielto kaikelle syrjinnälle

Vammaisten henkilöiden sopeutuminen yhteiskuntaan. Huomioitu erityisesti saavutettavuus työvälineiden suhteen ja esteettömyys työtilojen suhteen.

Henkilötietojen suoja

Ympäristönsuojelu

5.6 Kestävä kehitys: Ekologinen kestävyys

Luonnonvarojen käytön kestävyys

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hanke tukee ekologisesti kestävästä matkailusta hyödyntämällä olemassa olevia rakenteita ja reittejä, joiden käytön ja ohjauksen kehittämisessä painotetaan ympäristövastuullisuutta. Uudet gravel-pyöräilyreitit suunnitellaan olemassa olevaa tieverkostoa hyödyntäen, jolloin toimenpiteen luontovaikutukset pysyvät minimaalisina. Reitit suunnitellaan yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa ja niistä laaditaan digitaaliset aineistot, jotka ohjaavat matkailijoita käyttämään suunniteltuja kohteita kestäväällä tavalla. Olemassa olevan majoitusmassan käyttöasteen kasvattaminen vähentää kiinteistöjen asiakaskohtaista luontovaikutusta.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeessa painotetaan matkailuyrityksien, matkailualan ammattilaisten ja matkailijoiden ympäristövastuullisuutta, muun muassa tiedottamalla vastuullisuudesta sekä kartoittamalla ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä ja tukemalla yrityksiä tekemään valmiussuunnitelmia poikkeusoloihin.

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Uusien reittien suunnittelu olemassa olevaa tieverkostoa hyödyntäen vähentää alueen biotooppeihin kohdistuvaa matkailusidonnoisen alueella liikkumisen kuormittavaa vaikutusta. Uusien matkailutuotteiden kehittämisessä ja ympäristötietoisuuden kasvussa otetaan huomioon luonnon kulumisen ja pyritään luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen.

Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeessa tuetaan älyliikennetarkaisujen kehittämistä ja tuodaan kohderyhmälle mm. lisätietoa toimintansa päästökompensaatiomahdollisuuksista sekä ohjeistetaan ympäristövastuullisiin toimintatapoihin. Majoitusmassan käyttöasteen kasvattaminen vähentää asiakaskohtaista kiinteistöjen energiankulutusta ja ilmastokuormitusta.

Natura 2000 -ohjelman kohteet

Ei myönteistä vaikutusta

Luontokohteet ovat merkittäviä matkailijoiden käyntikohteita hankealueella, ja niissä halutaan mahdollistaa vierailuja kestävästi toimien ja markkinoiden, kuitenkin vaarantamatta niiden luontoarvoja. Luontoarvot ovat tärkeitä hankkeen kohderyhmille, joten niihin kiinnitetään erityishuomiota osana matkailupalveluiden kehittämistä ja markkinointia. Ympäristövastuullista toimintaa korostamalla lisätään suojelukohteiden arvostusta ja luontoarvojen turvaamista.

5.7 Kestävä kehitys: Taloudellinen kestävyys

Materiaalit ja jätteet

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeessa painotetaan digitaalisia toimintamalleja. Tämä vähentää materiaalien kulutusta ja jätteen syntymistä.

Uusiutuvien energialähteiden käyttö

Ei myönteistä vaikutusta

Nykyiset matkailijat ovat kiinnostuneita vastuullisuudesta. Kohderyhmän ympäristötietoisuuden kasvu kannustaa valitsemaan uusiutuvia energialähteitä.

Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hanke tukee alueen matkailuelinkeinon pitkäjänteistä ja resurssitehokasta kehittämistä. Taloudellista kestävyyttä edistetään kehittämällä olemassa olevien yritysten toimintaa sekä tukemalla uusien yritysten vastuullista liiketoiminnan aloitusta. Hankkeessa panostetaan erityisesti sesonkivaihteluiden tasaamiseen ja ympärivuotisten tuotteiden kehittämiseen, mikä mahdollistaa henkilöstön parempaa työllistymistä ympäri vuoden. Kansainvälisen ryhmämatkailun ja uusien markkinoiden kehittämisen kautta lisätään yritysten asiakasvirran ympärivuotisuutta ja majoituksen käyttöastetta, vähentäen tarvetta uusiin kiinteistöinvestointeihin. Digitaaliset palvelut, eli tekoälytyökalu ja Komoot-reitit jäävät elämään hankkeen päättymisen jälkeen ja vahvistavat alueen matkailuinfrastruktuuria pitkäkestoisesti. STF-polun tukitoimilla parannetaan yritysten kilpailukykyä ja varmistetaan vastuullisuus myös taloudellisesta näkökulmasta.

Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hankkeessa kehitettyjen uusien matkailutuotteiden- ja palveluiden myötä hankealueen toimijat saavat lisätyökaluja palveluiden ja tuotteiden kestävästi kehittämiseen.

Liikkuminen ja logistiikka

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

STF -toimenpiteessä pyritään parantamaan mahdollisuuksia hyödyntää joukkoliikennettä turvallisesti ja kestävästi.

5.8 Kestävä kehitys: Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus

Kulttuuriympäristö

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hanke rakentuu paikallisten toimijoiden osallistamisen ja omaleimaisen kulttuuriperinnön esiin nostamisen ympärille. Suomussalmelle kehitettävä saunakonsepti hyödyntää alueen historiaa ja perinteitä, jotka tarinallistetaan osaksi kansainvälisesti kiinnostavia matkailupalveluita. Myös Raatteentien historialliset kohteet ja Hossan kansallispuiston kulttuurinen merkitys otetaan huomioon matkailutuotteiden kehityksessä. Kulttuuristen arvojen ja paikallisten elintapojen kunnioittaminen ovat hankkeen keskeisiä periaatteita.

Ympäristöosaaminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hankkeen kohderyhmien ympäristötietoisuus ja -osaaminen lisääntyy osana hankkeen toimenpiteitä. Tämän lisäksi painotetaan turvallisuuden ja puhtauden merkitystä kansainvälisen matkailun vetovoimatekijöinä.

5.9 Horisontaaliset periaatteet hankkeen pääasiallisena tavoitteena

Onko sukupuolten tasa-arvon edistäminen hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

Onko syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

Onko kestävä kehitys jollakin ulottuvuudella hankkeen pääasiallinen sisältö?

Kyllä

6 Arviot määrällisistä tavoitteista

Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot määrällisistä tavoitteista

6.1 Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Arvio
RCO04	De minimis-tukea saaneet yritykset	
RCO05	Uudet tuella aikaansaadut yritykset	1
ST01	joista naisten perustamia yrityksiä	1
RCO15	Perustettujen yrityshautomojen kapasiteetti, yrityksiä/vuosi	

6.2 Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Arvio
RCR01	Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	5
SL01	joihin työllistyvät naiset	3
RCR03	Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	4
NR03	Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan	2

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 7 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Tosiasiallisesti aiheutuneet palkkakustannukset
Matkakustannusten ilmoitustapa	Tosiasiallisesti aiheutuneet matkakustannukset
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Hankinnat ja hankkeen pysyvyys

Infrastruktuuri-investointeja tai tuotannollisia investointeja sisältävän hankkeen toiminnan tulee olla pysyvää yleisasetuksen 65 artiklaan perustuen vähintään viiden vuoden ajan viimeisen tuen maksamista koskevan päätöksen tekopäivästä. Velvollisuus yritystukilain nojalla rahoitettavissa hankkeissa pienten ja keskisuurten yritysten osalta on kolme vuotta. Koskeeko edellä kuvattu velvollisuus hankkeen toimintaa tai investoinnin kohteena olevaa omaisuutta?	Ei
Suunnitellaanko hankkeessa kansalliset kynnysarvot ylittävien hankintojen tekemistä?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	123 659
2 Matkakustannukset	21 595
3 Ostopalvelut	322 000
4 Muut kustannukset	0
Flat rate 7 % kehittäminen	32 708
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0
Nettokustannusarvio yhteensä	499 962

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	399 969	80,00
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	99 993	20,00
3 Kuntarahoitus	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	499 962	100,00

Ennakkomaksatus

Haetaanko hankkeelle ennakkomaksatusta?	Ei
---	----

Hakemuksen käsittelyn ehdot

Tuen hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi. Lisäksi hakija vakuuttaa, että hankkeen toimenpiteet eivät kohdistu samaan tai saman tyyppiseen toimintaan, joka on siirretty toisella suuralueella sijaitsevaan toimipaikkaan siten, että työpaikkoja menetetään alkuperäisessä toimipaikassa.

Tuen hakija vakuuttaa, että sillä ei ole takaisinerintäpäätökseen perustuvaa maksamatonta täytäntöönpanokelpoista saatavaa avustuksia ja tukia myöntäville julkisyhteisöille.

Tuen myöntävällä välittävällä toimielimellä on laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien perusteella oikeus tarkastaa tuen hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut välttämättömät toiselta viranomaiselta tai yksityiseltä saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen.

Suostumus sähköiseen asiointiin

Hakija antaa suostumuksensa siihen, että kaikki asiakirjat koskien tätä hankehakemusta annetaan tiedoksi vain sähköisesti EURA 2021 -järjestelmässä. Tämä suostumus koskee kaikkia asiassa myöhemmin annettavia asiakirjoja, joita viranomainen tekee EURA 2021 -järjestelmässä.

Hankehakemusta ja hanketta koskevat asiakirjat ovat noudettavissa EURA 2021 -järjestelmästä.

Lainkohdat

Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021) 51 §.

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §.

Suostumus Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettavia hankkeita koskevien tietojen julkisuuteen ja julkaisemiseen

Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettuja hankkeita ja tuen saajia koskeva tietojen julkisuus ja julkaiseminen on lakisääteistä. Kun tuen hakija on jättänyt hanketta koskevan hakemuksen, on hän hyväksynyt hanketta ja tuen saajaa koskevien tietojen julkaisemisen. Jos tuen hakija ei hyväksy ehtoa, ei hanketta voida ottaa käsiteltäväksi.

Hakija antaa suostumuksensa sille, että hanketta ja tuen saajaa koskevat tiedot julkaistaan EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman verkkopalvelun tietopalvelussa.

Valtionavustuksen hakijan pakotevakuutus

Yhdistyneet kansakunnat ja Euroopan unioni ovat asettaneet pakotteita lainsäädännössään tai toimielintensä päätöksillä.

Valtionavustuksen hakija vakuuttaa, että

a) YK:n tai EU:n pakotteita ei ole asetettu

- avustuksen hakijalle,
- avustuksen hakijan välittömille tai välillisille omistajille, tai rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuille tosiasiallisille edunsaajille,
- avustuksen hakijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäville henkilöille,
- avustuksen hakijan alihankkijoille tai muille sopimuskumppaneille,
- avustuksen hakijan alihankkijoiden tai muiden sopimuskumppaneiden välittömille tai välillisille omistajille, tai rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuille tosiasiallisille edunsaajille,
- avustuksen hakijan alihankkijoiden tai muiden sopimuskumppaneiden hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisissä alihankkijoissa tai muissa sopimuskumppaneissa käyttäville henkilöille,
- valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaisesti muun kuin avustuksen saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen haetun ja valtionapuviranomaisen myöntämän avustuksen käyttäjille (jäljempänä siirron saaja)
- sellaisille avustuksen hakijan valtionavustushakemuksen ja -päätöksen mukaisille yhteistyökumppaneille, jotka eivät saa tai käytä avustusta, eivätkä tuota ostopalveluja, mutta osallistuvat avustettavaan toimintaan tai hankkeeseen tekemällä yhteistyötä avustuksen saajan kanssa,
- siirron saajien tai yhteistyökumppanien välittömille tai välillisille omistajille, tai rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuille tosiasiallisille edunsaajille,
- siirron saajien tai yhteistyökumppanien hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisissä siirron saajissa ja yhteistyökumppaneissa käyttäville henkilöille;

b) avustuksen hakija noudattaa täysimääräisesti neuvoston asetuksen (EU) 833/2014 5 k artiklaa sekä kaikkia muita YK:n ja EU:n asettamia pakotteita.

Valtionavustuksen hakija vakuuttaa, että

- avustuksen hakija ja muut edellä mainitut tahot eivät ole YK:n tai EU:n asettamien pakotteiden kohteena;
- avustuksella rahoitettava toiminta tai hanke taikka avustuksella hankittavan tuotteen tai palvelun toimittajan tai sen alihankkijoiden tuottamien tuotteiden tai palvelujen käyttö ei riko YK:n tai EU:n asettamia pakotteita;
- avustuksen hakija antaa välittömästi kirjallisesti valtionapuviranomaiselle tämän kirjallisesta pyynnöstä tiedot hakijan välittömistä ja välillisistä omistajistaan, rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuista tosiasiallisista edunsaajistaan, alihankkijoistaan, sekä muista sopimuskumppaneistaan, siirron saajista, yhteistyökumppaneista ja muista edunsaajista;
- avustuksen hakija ilmoittaa välittömästi valtionapuviranomaiselle, jos valtionavustukseen tai avustuksella tehtävään hankintaan liittyvät suoritukset tai valtionavustus itsessään voi välillisesti tai välittömästi päätyä YK:n tai EU:n pakotteiden kohteena olevalle taholle;
- avustuksen hakija noudattaa täysimääräisesti YK:n ja EU:n asettamia pakotteita sekä tämän vakuutuksen antohetkellä, että tämän vakuutuksen antamisen jälkeen esimerkiksi silloin kun avustuksen hakija saa tai käyttää tässä vakuutuksessa tarkoitettua valtionavustusta.

Allekirjoitukset

Liitteet

Hakija on varmistanut ja vakuuttaa, että asiakirjan liitteet eivät sisällä henkilötunnuksia tai EU:n tietosuoja-asetuksen artikla 9:n mukaisia ns. erityisiä, eli arkaluonteisia henkilötietoja, kuten mm. yksittäisten henkilöiden rotuun, etniseen alkuperään, poliittiseen mielipiteeseen, uskonnolliseen

vakaumukseen, ammattiliiton jäsenyyteen, geneettiseen tai biometriseen tunnistamiseen, terveyteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä tietoja.

Kustannusarvion liitteet**Rahoitussuunnitelman liitteet**

Kustannusarvio

1 Palkkakustannukset

Tosiasiallisesti aiheutuneet palkkakustannukset: kokoaikaiset

1. Tehtävänimike	Projektikoordinaattori
Työaika	Kokoaikainen
Arvioitu aloituspäivä	1.6.2026
Arvioitu lopetuspäivä	30.6.2028
Hanketyökuukaudet	25

Työntekijän pääasialliset tehtävät hankkeessa

Projektikoordinaattori vastaa osatoteutuksen etenemisestä yhdessä projektipäällikön kanssa. Erityisesti projektikoordinaattorin vastuulla on tiedottaminen, toimenpiteiden käytännön järjestelyt ja toteutus, hankkeen toimenpiteiden ja tulosten dokumentointi ja raportointi sekä maksatukset. Projektikoordinaattori hoitaa asiantuntija- ja muut ostopalveluiden kilpailutukset ja hankinnat.

	2026	2027	2028	Yhteensä
Palkkakustannukset	21 350	36 600	21 350	79 300
Palkan sivukulut (26,44 %)	5 645	9 677	5 645	20 967
Palkka yhteensä (sis. sivukulut)	26 995	46 277	26 995	100 267

Palkkakustannusten tarpeellisuuden perustelut

Suomussalmen osatoteutuksen laajuus ja toimenpiteiden onnistuminen ei ole realistista ilman kokoaikaisen hanketyöntekijän työpanosta.

Palkkakustannusten kohtuullisuuden osoittaminen

Projektikoordinaattorin palkkaluokka Suomussalmen kunnassa on lähtötasolta KVTES:n 01ASI040 palkkaluokan vähimmäistason mukainen (2024 taso on 2 818,24 €) korottavasti vaikuttaa mm. tehtävien arvioitu vaativuustaso hankkeessa sekä hankkeen laajuus. Mikäli kyseessä on kokeneempi henkilö, tai hanke on luonteeltaan esim. kansainvälistä yhteistyötä sisältävä tai vaatii muuten erityisosaamista tai itsenäisempää työtettä, on peruspalkkaa nostettava. Peruspalkkaan lasketaan työvuosien mukainen korotus hyväksyttävästä palveluajasta: 5 vuoden työkokemuksesta 3 % tehtäväkohtaisesta palkasta ja 10 vuoden työkokemuksesta 8 % tehtäväkohtaisesta palkasta. Hankkeeseen on budjetoitu 3 050 € / kk palkka, joka mahdollistaa mahdollisimman pätevän työntekijän rekrytoinnin hankkeeseen sisältäen mahdolliset kokemulisät ja työnvaativuuden mukaiset lisät.

Tietojen oikeaksi vakuuttaminen

Tuen hakija vakuuttaa, että ilmoitetut tiedot ovat oikeat.

Aineiston säilyttäminen

Tuen hakija sitoutuu siihen, että EURA 2021 -järjestelmässä ilmoitettujen tehtävänkuvaustietojen kanssa sisällöllisesti yhtäpitävä tehtävänkuvaus, johon on sisällytetty myös kyseisen työntekijän nimitiedot (etu- ja sukunimi), säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava esihenkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Jonne	Maaninka	Elinvoimajohtaja

Tosiasiallisesti aiheutuneet palkkakustannukset: osa-aikaiset

1. Tehtävänimike	Projektipäällikkö
Työaika	Osa-aikainen
Arvioitu aloituspäivä	1.6.2026
Arvioitu lopetuspäivä	30.6.2028
Hanketyökuukaudet	25
Kuukausittainen työaikaosuus %	20

Työntekijän pääasialliset tehtävät hankkeessa

Suomussalmen projektipäällikkö vastaa osatoteutuksen projektisuunnitelman tavoitteiden mukaisesta etenemisestä, toimii yhteyshenkilönä hankkeessa Suomussalmen osalta ja vastaa yhteydenpidosta hankkeen muihin osatoteuttajiin. Projektipäällikkö osallistuu matkanjärjestäjäneuvotteluihin ja aluetta kansainvälisille toimijoille markkinoiville markkinointimatkoille kotimaassa ja ulkomailla hankesuunnitelman mukaisesti.

	2026	2027	2028	Yhteensä
Palkkakustannukset	25 900	44 400	22 200	92 500
Työaikaosuuden mukainen palkka	5 180	8 880	4 440	18 500
Palkan sivukulut (26,44 %)	1 370	2 348	1 174	4 892
Työaikaosuuden mukainen palkka yhteensä (sis.sivukulut)	6 550	11 228	5 614	23 392

Palkkakustannusten tarpeellisuuden perustelut

Projektipäällikkönä toimii Suomussalmen kunnan matkailuasiantuntija, jonka työajasta hankkeeseen menee 20 %. Projektipäällikkö vastaa osatoteutuksen ja sen tavoitteiden toteutuksesta. Projektipäällikkö vastaa Suomussalmen matkailun kokonaiskuvan ja hankkeen toimenpiteiden yhteensovittamisesta ja tuloksien viemisestä osaksi Suomussalmen kunnan matkailupalveluiden käytännön työtä.

Palkkakustannusten kohtuullisuuden osoittaminen

Projektipäällikön palkkataso vastaa vaatimustasoltaan vastaavien kehittämistehtävien palkkatasoa.

Henkilön vuotuinen työaikaosuus (%)

20

Tietojen oikeaksi vakuuttaminen

Tuen hakija vakuuttaa, että ilmoitetut tiedot ovat oikeat.

Aineiston säilyttäminen

Tuen hakija sitoutuu siihen, että EURA 2021 -järjestelmässä ilmoitettujen tehtäväkuvaustietojen kanssa sisällöllisesti yhtäpitävä tehtäväkuvaus, johon on sisällytetty myös kyseisen työntekijän nimitiedot (etu- ja sukunimi), säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava esihenkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Jonne	Maaninka	Elinvoimajohtaja

Palkkakustannusten yhteenveto

	2026	2027	2028	Yhteensä
Kokoaikaiset (1 kpl)	26 995	46 277	26 995	100 267
Osa-aikaiset (1 kpl)	6 550	11 228	5 614	23 392
Palkkakustannukset yhteensä	33 545	57 505	32 609	123 659

2 Matkakustannukset

Tosiasiallisesti aiheutuneet matkakustannukset**Kotimaan matkat**

	2026	2027	2028	Yhteensä
Kustannukset yhteensä	2 500	5 595	3 500	11 595

Ulkomaan matkat

	2026	2027	2028	Yhteensä
Kustannukset yhteensä	2 000	6 000	2 000	10 000

Matkakustannusten perustelut

Hankehenkilöstön matkat hankkeessa kotimaassa, sekä ulkomaanmatkakulut liittyvät hankkeen toimenpiteisiin, jotka vaativat liikkumista sekä kotimaassa että kohdemarkkinoilla.

Matkakustannusten yhteenveto

	2026	2027	2028	Yhteensä
Matkakustannukset yhteensä	4 500	11 595	5 500	21 595

3 Ostopalvelut

	2026	2027	2028	Yhteensä
Ostopalvelut yhteensä	95 000	155 000	72 000	322 000

Ostopalvelujen perustelut

TP1.

Varautumiskartoitus ja työpaja poikkeusoloihin matkailuyrityksille. 12 000 €

Ryhmämatkailun kehittämistoimenpiteet. STF-prosessi.

Go Global kansainvälistymis-työpajasarja 20000 €

Hossan kehittämissuunnitelma 15 000 €

TP2.

Hankkeen nimi: Excelling North - Vetovoimaa vuoden ympäri (EiNo)

FAM-tripit 45000 €. (2-3 omaa ja 1 yhteinen)
 Media- ja vaikuttajavierailut 45000 €. (2-3 vierailua)
 Messu- ja myyntitapahtumat 35000 €. (2-3 tapahtumaa ja Sales Run kohdemarkkinalla)
 Markkinointikampanjat 35000 €.
 Markkinointimateriaalit 20000 €
 Visit Suomussalmi nettisivujen jatkokehitys 15000 €.
 Tekoälypohjainen ChatBot 50000 €.
 Benchmark-matkat 10000 €. (1-2 matkaa)

TP3.

Sauna USP- tuotekonsepti. Gravel-pyöräily reitit 20000 € (asiantuntijapalvelu reittikartoitukseen ja konseptointiin)

4 Muut kustannukset**5 Tulot****6 Nettokustannusten yhteenveto**

	2026	2027	2028	Yhteensä
Nettokustannukset yhteensä	142 358	239 787	117 817	499 962

Rahoitussuunnitelma**1 Haettava EU- ja valtion rahoitus**

	2026	2027	2028	Yhteensä	Osuus
EU- ja valtion rahoitus kehittäminen	113 886	191 830	94 253	399 969	80,00 %

2 Omarahoitus

	2026	2027	2028	Yhteensä	Osuus
Omarahoitus	28 472	47 957	23 564	99 993	20,00 %

3 Ulkoinen kunta-, muu julkinen ja yksityinen rahoitus

Rahoituksen yhteenveto

	2026	2027	2028	Yhteensä	Osuus
Haettava EU- ja valtion rahoitus	113 886	191 830	94 253	399 969	80,00 %
Kuntarahoitus	28 472	47 957	23 564	99 993	20,00 %
Muu julkinen rahoitus	0	0	0	0	0 %
Yksityinen rahoitus	0	0	0	0	0 %
Rahoitus yhteensä	142 358	239 787	117 817	499 962	100,00 %
Julkinen rahoitus yhteensä	142 358	239 787	117 817	499 962	100,00 %
Julkinen tuki yhteensä	113 886	191 830	94 253	399 969	80,00 %

De minimis -tuki-ilmoitus

Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

Ei

Osallistuuko hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä?

Ei